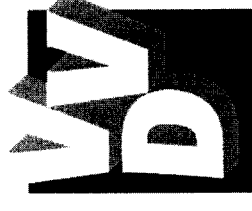

Delft maakt werk van water!

**Concept bestuurlijk opdracht aan het college van B&W van Delft
ter bespreking in de commissie EMCR**

**Ernst Damen
Gerard Kroon**

**Wil Steffen
Alex van Leeuwen**

Delft maakt werk van water

Inleiding en probleemstelling

De VVD en PvdA zijn van mening dat Delft te weinig doet om haar associatie met het water te benutten, waarbij het er soms zelfs op lijkt dat Delft zich beleidsmatig heeft afgekeerd van het water en bijna letterlijk met de rug naar dat water staat. Het doel van deze opdracht aan het college is om hierin verandering te brengen.

Delft heeft een rijke met water verbonden historie (zie inzet), maar ook in het heden liggen er in Delft kansen voor het oprapen met betrekking tot water. De verandering van het klimaat in combinatie met een steeds groter beslag op de beschikbare ruimte, maken watermanagement tot een van de belangrijkste technologische vraagstukken in de komende decennia. Delft heeft de unieke mogelijkheid om vanuit haar geschiedenis met water en de aanwezige kennis bij de wetenschappelijke instituten een hoofdrolspeler te worden op het gebied van waterkennis.

De PvdA en de VVD zijn van mening dat het huidige beleid onvoldoende gericht is op de mogelijkheden die er liggen, en dat daarmee een belangrijke kans om zowel de economie als het toerisme en recreatie een belangrijke impuls te geven niet wordt gegrepen. De centrale boodschap onder deze opdracht aan het college luidt dan ook:

Delft moet (weer) werk maken van water!

Delft en water, toen en nu

Delft heeft een rijke, met het water verbonden historie en is zelfs deels ontstaan door vergraving (Oude Delft en andere grachten) en het vervoeren over water van onder meer turf. Bovendien was Delft een gerenommeerde bierstad met aan- en afvoer over water. Voor Delft was ook de groente en fruithandel van het Westland heel belangrijk. Delft had hier de positie van overslagplaats. Delft als bezitter van Delftshaven ontwikkelde zich voorspoedig als VOC-stad. Bovendien was en is Delft de zetel van het Hoogheemraadschap van Delfland. Twee van de grootste zeehelden, Maerten Harpertszoon Tromp en Piet Heyn, vonden in de Oude Kerk hun laatste rustplaats en de grondlegger van het Zeerecht, Hugo de Groot, werd geboren en ging naar de Latijnse school (in de Schoolstraat) in Delft.

De waterstaatkundige kennis ontwikkelde zich en wordt weerspiegeld in de faculteit Civiele Techniek en Toegepaste Aardwetenschappen van de TU-Delft. Het WL/Delft Hydraulics heeft wereldfaam en ook het Unesco IHE Institute for Watereducation, dat studenten heeft uit meer dan 70 landen, staat als succesvol bekend. Ook de Meetkundige Dienst en de Dienst ICT en Geo-Informatie van Rijkswaterstaat zijn in Delft gevestigd.

Van grote potentiële toeristische en recreatieve betekenis is Delft als Knooppunt Land – Water, waar Schie en Vliet elkaar ontmoeten. Overigens is de Vliet het oudst gegraven kanaal in West-Nederland (Fossa Corbulonis- genoemd naar de Romeinse veldheer Corbulus- gegraven 44 – 47 n. Chr.).

De opdracht aan het college is gebaseerd op 3 pijlers:

1. Waterkennis in de kenniseconomie
2. Toerisme en recreatie
3. Ruimtelijke ordening

De drie pijlers samen zorgen voor een heldere strategie en een herkenbaar profiel voor Delft met water als leidend motief.

Opdracht aan het college

In deze opdracht dragen VVD en PvdA het College op, voorafgaand aan de begrotingsbehandeling, een plan van aanpak op te stellen waarbij de drie genoemde pijlers worden uitgewerkt in concrete acties en doelstellingen. Centraal daarbij staat dat Delft met de kansen die het water de stad biedt dynamisch moet omgaan met een tweeledig doel: een heldere economische strategie met een herkenbaar profiel en een stvige duw in de rug van de economie door een vergroting van de werkgelegenheid bij (water)kennisgerelateerde bedrijven en in het toerisme en recreatie.

Onontbeerlijke onderdelen van het plan van aanpak vormen een bijpassende communicatiestrategie, een uitwerking van de noodzakelijke organisatiestructuur en een financiële paragraaf met het benodigde investeringsprogramma.

In 2007 wordt dit plan van aanpak uitgewerkt zodat de benodigde investeringen onderdeel worden van de discussie en de besluitvorming over de programmabegroting 2008-2011.

Voorgesteld wordt het plan van aanpak wordt in de programmabegroting te vertalen in een nieuw programma volgens de gemeentelijke systematiek

De uitvoering van de eerste onderdelen van het programma zal in 2008 reeds in gang gezet moeten worden.

Onderstaand worden de drie pijlers verder uitgewerkt om daarmee richting te geven aan het door het college aan te reiken plan van aanpak en aan te geven waar de gedachten van PvdA en VVD naar uit gaan.

Behandeling van dit stuk in Commissie en raad.

De PvdA en de VVD geven nadrukkelijk aan dat dit een concept opdracht is die zij met de commissie (EMCR) wil bespreken en op basis van de uitkomsten van de discussie wil bijstellen alvorens het document richting de raad gaat voor een definitief besluit.

Pijler 1: Waterkennis in de kenniseconomie

Centrale doelstelling: Maak werk van "waterkennis"

(kenniseconomie) door werkgelegenheid te creëren in de kennissector.

Oplossingsrichting:

Het vergroten van de kritische massa van de al aanwezige (water)kennisinstituten en het clusteren van deze kennis door het creëren van een gunstig vestigingsklimaat voor zowel hoogwaardige bedrijven als voor starters.

Concrete actie 1: Aquapolis als vliegwiel voor Aquapolis

De locatie gesitueerd tussen A13 en Schie, wordt zowel door Den Haag als Rotterdam gezien als ideale vestigingsplaats voor Technologie bedrijven. (A13 = kennisboulevard). Technopolis wordt voor een deel, aan de Schie-zijde, ingericht als 'Aquapolis', centrum voor "water"- en water/land gerichte bedrijven. Dit deel van Technopolis wordt fysiek ook zodanig ingericht dat de relatie met water hier ook visueel vorm worden gegeven. In potentie ligt hier ook de mogelijkheid om binnen deze inrichting bijvoorbeeld een roeibaan, grenzend aan Aquapolis, te ontwikkelen. Als centrum van Aquapolis zou het nieuw te vestigen instituut Deltares kunnen worden ingezet.

Deltares is een nieuw Nederlands kennisinstituut voor Nationale en Internationale kust- & delta- vraagstukken. Deltares wordt gevormd uit WL/Delft Hydraulics, GeoDelft, delen van TNO Bouw en Ondergrond en van de specialistische diensten (DWW, RIKZ en RIZA) van Rijkswaterstaat. Deltares heeft de potentie om zowel kennistechnisch als ruimtelijk het centrum te worden van Aquapolis.

Concrete actie 2: Acquireren van werkgelegenheid rond Deltares

De gemeente zet actief in op het acquireren van nieuwe bedrijven die zich op Technopolis en Aquapolis willen vestigen door optimale voorwaarden te scheppen voor zowel hoogwaardige bestaande bedrijven als voor starters. Aquapolis en Deltares dienen daarbij als magneet om meer (water)kennis aan te trekken. Denk hierbij aan waterzuivering, waterenergie, watermanagement, en duurzame multifunctionele ontwikkeling van dichtbevolkte kust- en deltagebieden.

Concrete actie 3: Creëren van aantrekkelijke en gedifferentieerde woon- en werkmilieus.

Uiteraard is en blijft op Technopolis ruimte voor alle (kennisintensieve) bedrijven. De gemeente werkt actief aan het creëren van aantrekkelijke en gedifferentieerde woonmilieus. Zij neemt daarin een pro-actieve houding aan.

Concrete actie 4: Vergroten van de broedplaatsfunctie

Delft kent inmiddels meerdere locaties met een broedplaatsfunctie. (Bacino/Radex) Voor Delft ligt er een kans om deze broedplaatsfunctie uit te breiden naar meerdere locaties. De gemeente maakt hiervoor beleid en komt op basis van een toekomstperspectief met concrete voorstellen voor nieuwe broedplaatsen.

Concrete actie 5: Stimuleren van duurzaam gebruik en genot van ons water

Gezien de noodzaak van en de groeiende aandacht voor duurzaam gebruik van water ligt ook hier een kans voor Delft om dit te bevorderen in samenwerking met kennisinstituten op watergebied.

Pijler 2: Toerisme en recreatie

Centrale doelstelling: Maak werk van watertoerisme en waterrecreatie.

Oplossingsrichting: Het bevorderen van alle vormen van waterrecreatie en het benutten van kansen van water in én om de stad voor het toerisme.

Concrete actie 1: stimuleren van de recreatieve vaart

De gemeente maakt voldoende voorzieningen voor de recreatieve vaart. Haven(s), aanlegsteiger(s) en de bijbehorende voorzieningen. Op basis van een analyse van de vraag naar deze voorzieningen worden investeringen gedaan om het aanbod op peil te houden. Daarnaast worden mogelijkheden gecreëerd voor een watertaxi en sloepjes voor historische tochten in en om Delft.

Concrete actie 2: ruimte voor de commerciële vaart

De commerciële vaart krijgt de ruimte die het nodig heeft zoals voldoende Laad- en loswallen.

Concrete actie 3: waarborgen nautische veiligheid

Om het gebruik van het water te verbeteren is het nodig de nautische veiligheid te waarborgen. De Delftse Havendienst, functionerend vanuit een kantoor aan de Hooikade met zicht op het water draagt hier zorg voor. De Zuid-Kolk is het strategisch midden van de doorgaande vaarweg en tevens de stapsteen naar de historische Binnenstad.

Concrete actie 4: stimuleren van met het water verbonden bedrijvigheid en evenementen.

Met het water verbonden bedrijvigheid en activiteiten die aansluiten bij de recreatievaart worden gestimuleerd. Evenementen, die met het water te maken hebben (bijv. Varend Corso, Vaartochten met thema's als Pilgrimfathers, Mozart en andere concerten op het water) worden (financieel) gesteund.

Concrete actie 5: oprichten watercentrum

In Delft wordt een Watercentrum vormgegeven/opgericht. Dit watercentrum biedt onderdak aan watergerelieerde activiteiten van gemeente, provincie, hoogheemraadschap van Delfland, TU –Delft, waterpolitie en rondvaartbedrijven. en andere partijen die watergerelieerde activiteiten willen ondernemen.

Het watercentrum dient ook ter facilitering van het door Prof. Dr. Wubbo Ockels ontwikkelde hypermoderne, innovatieve schip "de Ecolution". Dit schip kan voor Delft een beeldmerk worden voor o.a. alle daaraan gerelateerde te ontwikkelen kennis.

Pijler 3: Ruimtelijke ordening

Centrale doelstelling: Maak water zichtbaar(der) in de stad

Oplossingsrichting: Het zichtbaar maken van water(management) in de stad door hier bij alle (bouw)plannen eisen te stellen.

Concrete actie 1: Richtlijnen opnemen in het handboek bestemmingsplannen

In het handboek bestemmingsplannen worden kwantitatieve en kwalitatieve richtlijnen opgenomen voor de fysieke inpassing van water in de gebouwde omgeving.

De watercomponent in de ruimtelijke ordening dient een prominente plaats te krijgen, zowel binnenstedelijk - Spoorzone, de directe omgeving van de Zuid-Kolk als in de ontwikkeling en vormgeving van Aquapolis, TU-gebied en Schieoevers. Dat geldt ook voor de reservering van laad-en loswallen, afmeerplaatsen en passantenhavens met al hun voorzieningen in de desbetreffende bestemmingsplannen.

Concrete actie 2: Herstel historisch cultureel gezicht van Delft langs het water

Bij de (bouw)plannen langs het water moet rekening gehouden worden met de historische en culturele aspecten van het gebruik van water en het aangrenzend land, rekening houdend met de jaagpaden. Zo mogelijk herstel van het historisch culturele zicht van en op het water in Delft.

Randvoorwaarden bij het plan van aanpak

In de formulering van de opdracht is aangegeven dat het plan van aanpak ook moet voorzien in:

- een bijpassende communicatiestrategie
- de uitwerking van de benodigde organisatiestructuur
- de financiële paragraaf, met het investeringsprogramma

Communicatiestrategie

Bij het opzetten en uitdragen van het programma is een heldere communicatiestrategie noodzakelijk. Kernpunten daarbij is het uitdragen van de strategie en het profiel van Delft binnen en buiten de stad. Het communicatietraject ondersteunt de drie pijlers. De Kaderrichtlijn Water kan bij het opstellen van de strategie een rol spelen.

Het actief organiseren en stimuleren van samenwerking tussen overheid, kennisinstututen en bedrijfsleven, het bevorderen van ontmoetingen tussen verschillende organisaties en het organiseren van conferenties kan onderdeel vormen van de communicatiestrategie.

Daarnaast valt onder de communicatiestrategie ook het organiseren en lobbyen bij lokale actoren (TU Delft, TNO e.a.) en bij provinciale, landelijke, Europese en globale overheden.

Organisatiestructuur:

Om de gestelde doelen tot uitvoering te brengen is een daadkrachtige organisatie nodig onder leiding van een bevoegden projectleider. Het thema Water heeft een relatie met tal van facetten in het gemeentelijk beleid. Om een visie op het thema Water in al zijn aspecten in de Delftse bestuurlijke en ambtelijke gemeentelijke structuur te verankeren is een dynamische organisatiestructuur noodzakelijk met een krachtige programmaleiding.

Financiën

Het maken van een plan van aanpak en een communicatiestrategie kost vooral ambtelijke tijd en wellicht inhuur van deskundigheid. Echter het uitvoering geven aan een plan van aanpak, zeker als het een meerjarige benadering betreft, vraagt meer financiële middelen. Acquisitie en facilitering vragen in ieder geval basisinvesteringen. De PvdA en VVD verzoeken het college om hiervoor de komende 3 jaar € 600.000 vrij te spelen.

Tenslotte

De volgende opdrachten aan het college worden in dit document geformuleerd:

1. Het maken van een plan van aanpak en vertaling naar een nieuw programma 'Water' in de programmabegroting gebaseerd op 3 pijlers:
 - Waterkennis in de kenniseconomie
 - Toerisme en recreatie
 - Ruimtelijke ordening
2. het maken van een bijbehorende communicatiestrategie
3. Het uitwerken van de benodigde organisatiestructuur
4. Het opstellen van een financiële paragraaf, met het benodigde investeringsprogramma

PvdA

Ernst Damen
Gerard Kroon
(Mei 2007)

VVD

Wil Steffen
Alex van Leeuwen